

Міністерство освіти і науки України
Інститут спеціальної педагогіки НАПН
України

**НАВЧАЛЬНІ ПРОГРАМИ ДЛЯ 5-9 (10)
КЛАСІВ СПЕЦІАЛЬНИХ
ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ НАВЧАЛЬНИХ
ЗАКЛАДІВ ДЛЯ ДІТЕЙ ЗІ ЗНИЖЕНИМ
СЛУХОМ**

ТРУДОВЕ НАВЧАННЯ

8-10 класи

Укладач: **Шевченко Володимир
Миколайович**, к.п.н., старший науковий
співробітник лабораторії сурдопедагогіки
Інституту спеціальної педагогіки НАПН України

Київ – 2016

Перелік варіативних модулів для 7 – 9 класів

1. Технологія виготовлення виробів, в'язаних гачком.
2. Технологія виготовлення виробів, в'язаних спицями.
3. Технологія виготовлення швейних виробів (машинним способом).
4. Технологія оздоблення одягу.
5. Технологія виготовлення виробів у техніці «макrame».
6. Технологія виготовлення виробів, оздоблених мережками.
7. Технологія виготовлення виробів, оздоблених гладськими швами.
8. Технологія виготовлення виробів, оздоблених народною вишивкою.
9. Технологія оздоблення виробів вишивкою бісером.
10. Технологія виготовлення сувенірів із текстильних матеріалів.
11. Технологія ремонту та оновлення одягу.
12. Технологія виготовлення писанок.
13. Технологія приготування страв. Традиції української національної кухні.
14. Технологія заготівлі та зберігання продуктів харчування.
15. Технологія вирощування рослин та догляд за ними.
16. Технологія природного землеробства.
17. Технологія виготовлення виробів із шкіри.
18. Технологія плетіння виробів із лози.
19. Технологія плетіння виробів із соломи.
20. Технологія виконання електротехнічних робіт.
21. Технологія оздоблення виробів із деревини геометричним різьбленням.
22. Технологія виготовлення та оздоблення виробів із деревини різьбленням.
23. Технологія оздоблення виробів об'ємним різьбленням.
24. Технологія оздоблення виробів інтарсією (інкрустацією).
25. Технологія оздоблення виробів із деревини мозаїкою.
26. Технологія виготовлення виробів із деревини (з використанням ручних та електротехнічних способів обробки).
27. Технологія виготовлення виробів із сортового прокату (з використанням ручних та електротехнічних способів обробки).

Перелік варіативних модулів для 10 класу

1. Підсумковий проект. Проектування та виготовлення комплексного виробу.

СХЕМА РОЗПОДІЛУ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ

<i>8 клас</i>		
Блок 1. Технологія виготовлення виробів із сортового прокату та листового металу	Блок 2. Технологія виготовлення швейних виробів	Блок 3. Технологія виготовлення виробів інтер'єрного призначення
Варіативна складова. Один модуль.		
<i>9 клас</i>		
Блок 1. Технологія виготовлення виробів, в'язаних спицями	Блок 2. Технологія виготовлення комплексного виробу	
Варіативна складова. Один модуль.		
<i>10 клас</i>		
Блок 1. Технологія виготовлення виробів в етнічному стилі		
Варіативна складова. Один модуль. «Підсумковий проект. Проектування та виготовлення комплексного виробу»		

8 клас

Блок 1. Технологія виготовлення виробів із сортового прокату та листового металу

Тематичний план

Розділ і тема	Кількість годин
Обов'язкова для вивчення складова	67
<i>Розділ 1. Основи матеріалознавства</i>	(8)
Тема 1.1. Сортовий прокат та листовий метал як конструкційний матеріал	8
<i>Розділ 2. Технологія виготовлення виробів із сортового прокату та листового металу</i>	(42)
Тема 2.1. Елементи графічної грамоти	4
Тема 2.2. Контрольно-вимірвальний інструмент	4
Тема 2.3. Прийоми розмічання заготовки з сортового прокату та листового металу	6
Тема 2.4. Різання листового металу та сортового прокату	6
Тема 2.5. Рубання листового металу	6
Тема 2.6. Обпилювання заготовок із сортового прокату та листового металу	6
Тема 2.7. Процес свердління отворів. Нарізання різьби	10
<i>Розділ 3. Основи техніки, технологій і проектування</i>	(10)
Тема 3.1. Сучасні методи обробки металу	5
Тема 3.2. Основи проектної діяльності	5
<i>Розділ 4. Технологія побутової діяльності</i>	(4)
Тема 4.1. Технологія вибору одягу і взуття та догляду за ними	4
Варіативна складова	38
Варіативний модуль	38
<i>Резерв часу</i>	3
Разом:	105

Програма

Зміст навчального матеріалу	Державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів
<i>Розділ 1. Основи матеріалознавства</i>	
<p>Тема 1.1. Сортовий прокат та листовий метал як конструкційний матеріал Поняття про метали та їх сплави. Чавуни та сталі, їх використання. Види сталей за призначенням (конструкційні, інструментальні) та хімічним складом (вуглецеві та леговані). Сортовий прокат та листовий метал. Механічні властивості чавунів та сталей. Термічна обробка сталей: відпалюванням, гартуванням, відпусканням</p>	<p>Учень: <i>розрізняє</i> поняття металу та сплаву; чавуну та сталі; <i>називає</i> види сталей (словесно); <i>називає</i> (словесно) та <i>розпізнає</i> профілі сортового прокату; <i>пояснює</i> (словесно) вплив термообробки на механічні властивості сталей</p>
<i>Розділ 2. Технологія виготовлення виробів із сортового прокату та листового металу</i>	
<p>Тема 2.1. Елементи графічної грамоти Технічний рисунок як вид графічного зображення. Правила виконання технічного рисунка</p>	<p>Учень: <i>характеризує</i> технічний рисунок та його призначення використовуючи усну мову; <i>пояснює</i> (словесно) правила виконання технічного рисунка</p>
<p>Тема 2.2 Контрольно-вимірювальний інструмент Будова та призначення штангенциркуля ШЦ-1. Прийоми роботи. Вправи на вимірювання штангенциркулем</p>	<p>Учень: <i>характеризує</i> будову та призначення штангенциркуля з використовуючи усну мову; <i>виконує</i> вимірювання штангенциркулем розмірів деталей, діаметрів та глибин отворів</p>
<p>Тема 2.3. Прийоми розмічання заготовки з сортового прокату та листового металу Конструкційні особливості деталей виробу. Особливості об'ємного розмічання. Розмітка деталей за допомогою лінійки, кутника, рисувалки, кернера, розмічального штангенциркуля. Розмічання деталей заготовок за графічним</p>	<p>Учень: <i>характеризує</i> конструкцію виробу та конструктивні особливості деталей виробу з використовуючи усну мову; <i>називає</i> (словесно) інструменти для виконання розмічання; <i>виконує</i> розмічання деталей</p>

зображенням	заготовок за графічним зображенням
<p>Тема 2.4. Різання листового металу та сортового прокату Слюсарна ножівка. Прийоми різання сортового прокату та листового металу</p>	<p>Учень: <i>пояснює</i> (словесно) будову слюсарної ножівки; <i>виконує</i> різання сортового прокату, використовуючи безпечні прийоми роботи слюсарною ножівкою</p>
<p>Тема 2.5. Рубання листового металу Будова зубила. Вибір кута загострення зубила залежно від твердості оброблюваного матеріалу. Вибір способу рубання листового металу. Інструменти та пристосування для рубання листового металу</p>	<p>Учень: <i>характеризує</i> будову зубила, правила безпечної праці під час роботи ним використовуючи усну мову; <i>вибирає</i> спосіб рубання листового металу; інструменти та пристосування; <i>виконує</i> рубання металу з дотриманням безпечних прийомів праці</p>
<p>Тема 2.6. Обпилювання заготовок із сортового прокату та листового металу Прийоми обпилювання деталей виробу із сортового прокату та листового металу напилками. Контроль якості обпилювання кутником і штангенциркулем. Обпилювання площин деталей по лінії розмітки під лінійку</p>	<p>Учень: <i>виконує</i> обпилювання деталей виробу з дотриманням безпечних прийомів; <i>використовує</i> штангенциркуль, лінійку та кутник для контролю розмірів та форми виробу</p>
<p>Тема 2.7. Технологія свердління отворів. Нарізання різьби Прийоми свердління отворів у сортовому прокаті. Різьба та її елементи. Зображення та позначення на кресленнях метричної різьби. Інструменти для нарізання різьби (мітчик та плашка). Прийоми нарізання внутрішньої та зовнішньої різьби</p>	<p>Учень: <i>називає</i> (словесно) основні елементи різьби; <i>розрізняє</i> метричну різьбу; <i>визначає</i> на зображенні деталі з різьбовим з'єднанням; <i>розрізняє</i> та <i>називає</i> (словесно) інструменти для нарізання внутрішньої й зовнішньої різьби; <i>визначає</i> за таблицею діаметр отвору та стержня для нарізання внутрішньої й зовнішньої різьби;</p>

	<i>нарізає</i> внутрішню й зовнішню різьбу з дотриманням безпечних прийомів праці
Ознайомлення з професіями: сталевара, оператора прокатного стану, слюсаря тощо	
Орієнтовний перелік об'єктів праці: деталі пристосувань та інструментів із сталевого сортового прокату: струбцини, притискачі, молотки, гайки тощо	
Розділ 3. Основи техніки, технологій і проектування	
Тема 3.1. Сучасні методи обробки металу Відомості про сучасні методи і прийоми обробки металу. Електрифіковані знаряддя праці, їх переваги порівняно з ручними і механічними знаряддями праці. Економія матеріалів та електроенергії. Поняття про безвідходне виробництво в сучасній металообробній промисловості	Учень: <i>називає</i> (словесно) сучасні методи і прийоми обробки металу; <i>називає</i> (словесно) переваги електрифікованих знарядь праці; <i>пояснює</i> сутність безвідходного виробництва в металообробній промисловості використовуючи усну мову
Тема 3.2. Основи проектної діяльності Методи проектування: метод комбінаторики. Етапи проектування. Створення банку ідей (<i>за варіативним модулем</i>)	Учень: <i>характеризує</i> метод комбінаторики; етапи проектування використовуючи усну мову; <i>обґрунтовує</i> необхідність створення банку ідей використовуючи усну мову
Розділ 4. Технологія побутової діяльності	
Тема 4.1. Технології вибору одягу і взуття та догляду за ними Види підліткового та юнацького одягу. Розміри одягу, їх визначення. Джинси та штани, різниця між ними. Особливості вибору джинсів та їх приміряння. Технологія догляду за одягом. Засоби догляду. Добір засобів догляду за одягом. Види взуття. Вибір взуття. Розміри. Особливості приміряння взуття. Технологія догляду за взуттям. Добір засобів із догляду за взуттям. Захист одягу та взуття від молі.	Учень: <i>характеризує</i> способи визначення розміру одягу різних країн використовуючи усну мову; <i>визначає</i> розмір одягу; <i>називає</i> (словесно) відмінності між джинсами і штанами; <i>визначає</i> розмір взуття; <i>називає</i> (словесно) особливості приміряння взуття; <i>характеризує</i> технології догляду за одягом та взуттям

Санітарно-гігієнічні вимоги під час примірювання одягу, білизни, взуття та догляду за ними	використовуючи усну мову; <i>добирає</i> засоби догляду за одягом, взуттям, проти молі; <i>мотивує</i> необхідність дотримання санітарно-гігієнічних вимог під час примірювання одягу, білизни, взуття та догляду за ними, використовуючи усну мову
--	---

Блок 2. Технологія виготовлення швейних виробів

Тематичний план

Розділ і тема	Кількість годин
Обов'язкова для вивчення складова	64
<i>Розділ 1. Основи матеріалознавства</i>	(8)
Тема 1.1. Матеріали хімічного походження (штучні) та їх властивості	8
<i>Розділ 2. Технологія виготовлення швейних виробів</i>	(42)
Тема 2.1. Художнє конструювання швейного виробу	6
Тема 2.2. Технічне конструювання швейного виробу	10
Тема 2.3. Розкрою швейного виробу	6
Тема 2.4. Пошиття швейного виробу	12
Тема 2.5. Оздоблення швейного виробу	8
<i>Розділ 3. Основи техніки, технологій і проектування</i>	(10)
Тема 3.1. Комп'ютерне конструювання одягу	5
Тема 3.2. Основи проектної діяльності	5
<i>Розділ 4. Технологія побутової діяльності</i>	(4)
Тема 4.1. Технології вибору одягу і взуття та догляду за ними	2
Тема 4.2. Мистецтво вибору зачіски	2
Варіативна складова	38
Варіативний модуль	38
<i>Резерв часу</i>	3
Разом:	105

Програма

Зміст навчального матеріалу	Державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів
<i>Розділ 1. Основи матеріалознавства</i>	
<p>Тема 1.1. Матеріали хімічного походження (штучні) та їх властивості Види матеріалів. Штучні матеріали, їх переваги і недоліки порівняно із натуральними матеріалами. Способи отримання штучних матеріалів. Їх вплив на здоров'я людини і навколишнє середовище. Тканини хімічного походження (штучні) та їх властивості</p>	<p>Учень: <i>називає</i> (словесно) матеріали хімічного походження; <i>характеризує</i> переваги і недоліки штучних матеріалів порівняно із натуральними, використовуючи усну мову; <i>пояснює</i> способи отримання матеріалів хімічного походження, їх вплив на здоров'я людини та навколишнє середовище, використовуючи жестову мову; <i>називає</i> (словесно) та <i>визначає</i> властивості тканин штучного походження</p>
<i>Розділ 2. Технологія виготовлення швейних виробів</i>	
<p>Тема 2.1. Художнє конструювання швейного виробу Види поясних виробів. Художнє конструювання. Ескіз виробу. Правила виконання ескізів швейних виробів. Мірки для побудови креслення швейного виробу</p>	<p>Учень: <i>називає</i> (словесно) види поясних виробів; <i>складає</i> план роботи з виготовлення виробу; <i>знімає</i> мірки для побудови креслення швейного виробу; <i>виконує</i> ескіз поясного виробу</p>
<p>Тема 2.2. Технічне конструювання швейного виробу Побудова креслення виробу та виготовлення викрійки (лекала) виробу. Лінії на кресленні швейного виробу. Моделювання виробу. Розрахунок кількості тканини для виготовлення швейного виробу. Вибір тканини для виготовлення виробу</p>	<p>Учень: <i>виконує</i> креслення основи швейного виробу; нескладне моделювання; <i>виготовляє</i> викрійку (лекало); <i>розраховує</i> кількість тканини для виробу; <i>підбирає</i> тканину для швейного виробу</p>

<p>Тема 2.3. Розкрою швейного виробу Підготовка тканини до розкрою (прасування, визначення напрямку малюнка, лицьового та виворітного боків, ниток основи та піткання). Послідовність підготовки викрійки до розкрою (позначення напрямку нитки основи, згину, назви та кількості деталей, припусків на шви). Розкрій виробу</p>	<p>Учень: <i>вибирає</i> необхідні матеріали, інструменти, обладнання для розкрою; <i>готує</i> тканину та викрійку до розкрою; <i>розкроює</i> виріб із дотриманням безпечних прийомів праці</p>
<p>Тема 2.4. Пошиття швейного виробу Підготовка швейної машини до роботи. Машинні шви (зшивний шов, шов у підгин із закритим зрізом). Послідовність пошиття швейного виробу. Підготовка виробу до першого примірювання. Наметування. Прасування. Приметування. Проведення першого примірювання й усунення виявлених недоліків. Вибір способу обробки швів. Вимоги до обробки швів. Вибір виду застібки. Послідовність обробки застібки «блискавка». Послідовність обробки та пришивання поясу (ущільнення клейовими прокладками, обшивання коротких зрізів, прасування). Проведення другого примірювання. Визначення довжини виробу. Способи обробки нижнього зрізу. Поопераційна волого-теплова обробка виробу</p>	<p>Учень: <i>готує</i> швейну машину до роботи; <i>виконує</i> пробну строчку; машинні шви з дотриманням безпечних прийомів праці; <i>називає</i> (словесно) машинні шви; недоліки в поясних виробках; види застібок у поясних виробках; <i>визначає</i> послідовність підготовки виробу до першого примірювання; шляхи усунення недоліків; послідовність обробки та пришивання пояса; <i>характеризує</i> вимоги до обробки швів, використовуючи усну мову; <i>готує</i> виріб до першого примірювання; <i>обробляє</i> шви виробу; <i>вибирає</i> вид застібки; <i>обробляє</i> застібку «блискавку»; <i>обробляє</i> та <i>пришиває</i> пояс; <i>виконує</i> друге примірювання; <i>обробляє</i> нижній зріз; <i>виконує</i> поопераційну волого-теплову обробку</p>

<p>Тема 2.5. Оздоблення швейного виробу Вибір виду оздоблення та матеріалів для оздоблення. Оздоблення виробу. Остаточна обробка виробу. Волого-теплова обробка виробу. Контроль якості швейного виробу</p>	<p>Учень: <i>вибирає</i> оздоблення для швейного виробу, що виготовляється; <i>оздоблює</i> виріб; <i>називає</i> вимоги до остаточної обробки виробу; <i>виконує</i> остаточну обробку виробу та ВТО з дотриманням безпечних прийомів праці</p>
<p>Ознайомлення з професіями: конструктора, модельєра, закрійника, кравця, швачки тощо</p>	
<p>Орієнтовний перелік об'єктів праці: поясний виріб (спідниця кльошова, розширена до низу, пряма, клинкова, з запахом, шорти, шорти-спідниця, спідниця на бретелях), фартух тощо</p>	
<p style="text-align: center;">Розділ 3. Основи техніки, технологій і проектування</p>	
<p>Тема 3.1. Комп'ютерне конструювання одягу Використання комп'ютерів у конструюванні швейних виробів. Поняття про комп'ютерні програми для конструювання швейних виробів. Побудова елементів конструкції</p>	<p>Учень: <i>характеризує</i> використання комп'ютерів у конструюванні швейних виробів, використовуючи усну мову; <i>пояснює</i> суть програм для конструювання швейних виробів, використовуючи усну мову</p>
<p>Тема 3.2. Основи проектної діяльності Методи проектування: метод комбінаторики. Етапи проектування. Створення банку ідей (за варіативним модулем)</p>	<p>Учень: <i>характеризує</i> метод комбінаторики; етапи проектування, використовуючи усну мову; <i>обґрунтовує</i> необхідність створення банку ідей, використовуючи усну мову</p>
<p style="text-align: center;">Розділ 4. Технологія побутової діяльності</p>	
<p>Тема 4.1. Технології вибору одягу і взуття та догляду за ними Види підліткового та юнацького одягу. Розміри одягу, їх визначення. Джинси та штани, різниця між ними. Особливості вибору джинсів та їх приміряння.</p>	<p>Учень: <i>характеризує</i> способи визначення розміру одягу різних країн використовуючи усну мову; <i>визначає</i> розмір одягу;</p>

<p>Технологія догляду за одягом. Засоби догляду. Добір засобів догляду за одягом. Види взуття. Вибір взуття. Розміри. Особливості примірювання взуття. Технологія догляду за взуттям. Добір засобів із догляду за взуттям. Захист одягу та взуття від молі. Санітарно-гігієнічні вимоги під час примірювання одягу, білизни, взуття та догляду за ними</p>	<p><i>називає</i> (словесно) відмінності між джинсами і штанами; <i>визначає</i> розмір взуття; <i>називає</i> особливості примірювання взуття; <i>характеризує</i> технології догляду за одягом та взуттям, використовуючи усну мову; <i>добирає</i> засоби догляду за одягом, взуттям, проти молі; <i>мотивує</i> необхідність дотримання санітарно-гігієнічних вимог під час примірювання одягу, білизни, взуття та догляду за ними, використовуючи усну мову</p>
<p>Тема 4.2. Мистецтво вибору зачіски Із історії зачісок. Види зачісок, залежно від форми обличчя. Корегування форми обличчя за допомогою зачіски. Фарбування волосся. Натуральні рослинні засоби для зміцнення волосся та зміни його кольору. Вплив фарбників на стан волосся голови</p>	<p>Учень: <i>називає</i> (словесно) види зачісок; <i>визначає</i> форму обличчя; <i>вибирає</i> та <i>характеризує</i> вид зачіски з урахуванням форми обличчя, використовуючи усну мову; <i>пояснює</i> значення вибору фарбників для зміни кольору волосся голови, використовуючи усну мову</p>

Блок 3. Технологія виготовлення виробів інтер'єрного призначення

Тематичний план

Розділ і тема	К-сть годин
Обов'язкова для вивчення складова	64
<i>Розділ 1. Основи матеріалознавства</i>	(8)
Тема 1.1. Конструкційні матеріали та їх властивості	8
<i>Розділ 2. Дизайн предметного середовища</i>	(42)
Тема 2.1. Предметне середовище	6
Тема 2.2. Засоби художнього конструювання	6
Тема 2.3. Основні принципи дизайну	6
Тема 2.4. Виготовлення виробу інтер'єрного призначення	14
Тема 2.5. Декорування виробу	10
<i>Розділ 3. Основи техніки, технологій і проектування</i>	(10)
Тема 3.1. Сучасні методи обробки металів	5
Тема 3.2. Основи проектної діяльності	5
<i>Розділ 4. Технологія побутової діяльності</i>	(4)
Тема 4.1. Технології вибору одягу і взуття та догляду за ними	4
Варіативна складова	38
Варіативний модуль	38
<i>Резерв часу</i>	3
Разом	105

Програма

Зміст навчального матеріалу	Державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів
<i>Розділ 1. Основи матеріалознавства</i>	
<p>Тема 1.1. Конструкційні матеріали та їх властивості Конструкційні матеріали як один із чинників, що впливають на форму предмета. Матеріали, які використовують для виготовлення виробів інтер'єрного призначення (метал, скло, бетон, натуральне дерево, пластик, папір тощо) та їх властивості. Сучасні конструкційні матеріали. Їх властивості, переваги та недоліки порівняно з традиційними. Економне використання матеріалів</p>	<p>Учень: <i>аналізує</i> властивості конструкційних матеріалів як один із чинників, що впливає на форму предмета; <i>називає</i> (словесно) матеріали, які використовують для виготовлення виробів інтер'єрного призначення; <i>досліджує</i> властивості матеріалів; <i>характеризує</i> властивості сучасних конструкційних матеріалів, використовуючи усну мову; <i>називає</i> (словесно) сучасні конструкційні матеріали; <i>обґрунтовує</i> необхідність економного використання матеріалів, використовуючи усну мову</p>
<i>Розділ 2. Дизайн предметного середовища</i>	
<p>Тема 2.1. Предметне середовище Поняття про дизайн. Із історії дизайну. Поняття про «стиль». Тенденції розвитку дизайну ХХІ ст.: авангардний дизайн, біо-дизайн, стиль «фьюжн», авторський дизайн, футуро-дизайн тощо. Етнодизайн. Особливості українського національного дизайну</p>	<p>Учень: <i>характеризує</i> історичні й сучасні стилі дизайну, використовуючи усну мову; <i>визначає</i> (усно та жестами) особливості етнічного дизайну</p>
<p>Тема 2.2. Засоби художнього конструювання Художнє конструювання, як метод проектування предметного середовища. Поняття композиції. Види композиції в</p>	<p>Учень: <i>формулює</i> (словесно) поняття композиції; <i>класифікує</i> види композиції в дизайні предметного середовища;</p>

<p>дизайні предметного середовища. Основні засоби композиції: симетрія та асиметрія, ритм, контраст і нюанс, пропорції. Основи колористики: види та властивості кольорів</p>	<p><i>розкриває</i> (словесно) поняття: симетрія, асиметрія, ритм, контраст, нюанс, пропорції; <i>визначає</i> роль кольору в композиції та його психофізіологічний вплив на людину</p>
<p>Тема 2.3. Основні принципи дизайну Основні поняття дизайну: естетичність, функціональність, економічність. Принципи дизайну: відповідність змісту, цілісність, єдність змісту та форми</p>	<p>Учень: <i>визначає</i> (словесно) основні поняття дизайну; <i>характеризує</i> принципи дизайну, використовуючи усну мову; <i>використовує</i> принципи дизайну під час навчально-тренувальних вправ; <i>виконує</i> зарисовки об'єктів дизайну предметного середовища за завданням учителя або за власним вибором</p>
<p>Тема 2.4. Процес виготовлення виробів інтер'єрного призначення Вибір виробу, матеріалів для його виготовлення та оздоблення. Послідовність виготовлення виробу. Інструменти та обладнання. Способи з'єднання деталей виробу</p>	<p>Учень: <i>вибирає</i> виріб для виготовлення; інструменти та пристосування для роботи; <i>обґрунтовує</i> вибір конструкційних матеріалів залежно від призначення виробу, використовуючи усну мову; <i>визначає</i> (словесно) технологічну послідовність виготовлення виробу; <i>виготовляє</i> виріб із дотриманням безпечних прийомів праці</p>
<p>Тема 2.5. Декорування виробу Види декорування виробу. Оздоблення виробу. Контроль якості виробу. Догляд за виробами інтер'єрного призначення</p>	<p>Учень: <i>характеризує</i> сучасні види декорування виробів, використовуючи усну мову; <i>підбирає</i> та <i>обґрунтовує</i> вид оздоблення виробу, використовуючи усну мову; <i>оздоблює</i> виріб</p>

Ознайомлення з професіями: дизайнера предметного середовища, декоратора	
Орієнтовний перелік об'єктів праці: вироби для інтер'єру приміщень, предмети декоративно-ужиткового та ужиткового призначення (світильник, сувенір, декоративна ваза, рамка для фото, поличка, підставка під мобільний телефон, декоративне панно, серветниця тощо)	
Розділ 3. Основи техніки, технологій і проектування	
Тема 3.1. Сучасні методи обробки металу Відомості про сучасні методи і прийоми обробки металу. Електрифіковані знаряддя праці, їх переваги порівняно з ручними і механічними знаряддями праці. Економія матеріалів та електроенергії. Поняття про безвідходне виробництво в сучасній металообробній промисловості	Учень: <i>називає</i> (словесно) сучасні методи і прийоми обробки металу; <i>називає</i> (словесно) переваги електрифікованих знарядь праці; <i>пояснює</i> (словесно) безвідходне виробництво в металообробній промисловості
Тема 3.2. Основи проектної діяльності Методи проектування: метод комбінаторики. Етапи проектування. Створення банку ідей (за варіативним модулем)	Учень: <i>характеризує</i> метод комбінаторики; етапи проектування, використовуючи усну мову; <i>обґрунтовує</i> створення банку ідей, використовуючи усну мову
Розділ 4. Технологія побутової діяльності	
Тема 4.1. Технології вибору одягу і взуття та догляду за ними Види підліткового та юнацького одягу. Розміри одягу, їх визначення. Джинси та штани, різниця між ними. Особливості вибору джинсів та їх приміряння. Технологія догляду за одягом. Засоби догляду. Добір засобів догляду за одягом. Види взуття. Вибір взуття. Розміри. Особливості приміряння взуття. Технологія догляду за взуттям. Добір засобів із догляду за взуттям. Захист одягу та взуття від молі. Санітарно-гігієнічні вимоги під час примірювання одягу, білизни, взуття та догляду за ними	Учень: <i>характеризує</i> способи визначення розміру одягу різних країн, використовуючи усну мову; <i>визначає</i> розмір одягу; <i>називає</i> (словесно) відмінності між джинсами і штанами; <i>визначає</i> розмір взуття; <i>називає</i> (словесно) особливості приміряння взуття; <i>характеризує</i> технології догляду за одягом та взуттям, використовуючи усну мову; <i>добирає</i> засоби догляду за одягом, взуттям, проти молі; <i>мотивує</i> необхідність дотримання санітарно-гігієнічних вимог під

	час примірювання одягу, білизни, взуття та догляду за ними, використовуючи усну мову
--	--

Спрямованість корекційно-розвиткової роботи

1. Формування уявлення про основи матеріалознавства.
2. Формування аналізу виконаної роботи з використанням усних та письмових інструкцій.
3. Формування комунікативних умінь та навичок на матеріалах інструкцій, планів виконання виробів, схем, описів, під час технологічних процесів.
4. Вдосконалення навичок самостійного та колективного виконання робіт.
5. Формування та удосконалення технологічних здібностей і навичок.
6. Формування вмінь та навичок встановлювати просторові, причинно – наслідкові зв'язки.
7. Розвиток конструктивного мислення, потреби поетапної реалізації творчого задуму.
8. Розвиток уявлення про оздоблення та декорування і його різновиди.
9. Формування уявлення про основи техніки, технологій та проектування.
10. Формування навичок обробки виробів та їх деталей за допомогою ручних інструментів і пристосувань.
11. Формування уявлення про технологію побутової діяльності.
12. Вдосконалення навичок орієнтування у предметному світі.
13. Засвоєння правил техніки безпеки при користуванні електричними приладами.
14. Формування навичок використання різних предметів за функціональним призначенням та їх співвідношення.
15. Збагачення та засвоєння активного та пасивного термінологічного словника.
16. Формування здатності до аналізу та узагальнення кінцевого результату роботи на уроці.
17. Активізація емоційного розвитку.
18. Виховання позитивного ставлення до праці, елементів самостійності в процесі трудової діяльності.
19. Вдосконалення вмінь оцінювання якості виробу та звітування про виконану роботу усною мовою.
20. Ознайомлення з різноманітними професіями.
21. Удосконалення вміння розуміти усне термінологічне мовлення співрозмовника та ставити запитання.

9 клас

**Блок 1. Технологія виготовлення виробів, в'язаних спицями
(дівчата)**

Тематичний план

Розділ і тема	Кількість годин
Обов'язкова для вивчення складова	64
<i>Розділ 1. Основи матеріалознавства</i>	(8)
Тема 1.1. Матеріали синтетичного походження, їх властивості	8
<i>Розділ 2. Технологія виготовлення виробів, в'язаних спицями</i>	(42)
Тема 2.1. В'язання спицями як вид декоративно-ужиткового мистецтва	4
Тема 2.2. Елементи в'язання спицями. В'язання візерунків	12
Тема 2.3. Виготовлення в'язаного виробу	18
Тема 2.4. Оздоблення виробу. Догляд за виробом	8
<i>Розділ 3. Основи техніки, технологій і проектування</i>	(10)
Тема 3.1. Автоматизація, комп'ютеризація та роботизація сучасних технологічних процесів	5
Тема 3.2. Основи проектної діяльності	5
<i>Розділ 4. Технологія побутової діяльності</i>	(4)
Тема 4.1. Мистецтво макіяжу	4
Варіативна складова	38
Варіативний модуль	38
<i>Резерв часу</i>	3
Разом	105

Програма

Зміст навчального матеріалу	Державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів
<i>Розділ 1. Основи матеріалознавства</i>	
<p>Тема 1.1. Матеріали синтетичного походження, їх властивості Загальні відомості про волокна синтетичного походження та їх властивості. Речовини, з яких виготовляють синтетичні волокна. Технологія виготовлення синтетичних волокон. Види синтетичних волокон. Властивості тканин, виготовлених із синтетичних волокон. Використання матеріалів, виготовлених із синтетичних волокон у виробництві. Види пряжі. Властивості пряжі</p>	<p>Учень: <i>називає</i> (словесно) матеріали синтетичного походження; види синтетичних волокон та речовини, з яких їх виготовляють; <i>характеризує</i> властивості синтетичних матеріалів, пряжі; матеріали для в'язання, використовуючи усну мову; <i>розрізняє</i> види пряжі</p>
<i>Розділ 2. Технологія виготовлення виробів, в'язаних спицями</i>	
<p>Тема 2.1. В'язання спицями як вид декоративно-ужиткового мистецтва Із історії в'язання спицями. Види виробів, в'язаних спицями. Матеріали, інструменти та пристосування для в'язання спицями. Види спиць. Номер спиць. Підбір спиць відповідно до пряжі. Використання пряжі із старих речей. Підготовка пряжі для в'язання</p>	<p>Учень: <i>характеризує</i> в'язання спицями як вид декоративно-ужиткового мистецтва, використовуючи усну мову; <i>називає</i> (словесно) види виробів, в'язаних спицями; <i>розрізняє</i> інструменти, пристосування для в'язання спицями; <i>характеризує</i> матеріали для в'язання спицями, використовуючи усну мову; <i>використовує</i> економно матеріали для в'язання спицями; <i>підбирає</i> спиці відповідно до пряжі; <i>готує</i> пряжу для в'язання</p>

<p>Тема 2.2. Елементи в'язання спицями. В'язання візерунків</p> <p>Основні види петель. Умовні позначення на схемах. Прийоми в'язання спицями. Способи набору петель. Набір петель початкового ряду. Способи вив'язування основних петель. Основні етапи в'язання полотна прямокутної форми. Утворення візерунків із лицьових і виворітних петель. Накиди. Зняті петлі. Збільшення і зменшення кількості петель. Читання схем. Ажурні візерунки</p>	<p>Учень:</p> <p><i>набирає</i> петлі початкового ряду; <i>виконує</i> лицьові, виворітні, пружкові петлі; <i>читає</i> схеми для в'язання спицями; <i>називає</i> (словесно) основні етапи в'язання полотна прямокутної форми; <i>виконує</i> зразки візерунків із лицьових і виворітних петель, резинки, збільшення і зменшення петель; <i>читає</i> умовні позначення петель на схемах</p>
<p>Тема 2.3. Виготовлення в'язаного виробу</p> <p>Вибір виробу для виготовлення. Вибір візерунків, пряжі та спиць для виготовлення виробу. Щільність в'язання по горизонталі й вертикалі. Розрахунок кількості петель і рядів для в'язання деталей виробу. В'язання за схемою (з використанням креслення). Використання орнаментів у виробах, в'язаних спицями. Рапорт. Способи з'єднання деталей виробу. Види трикотажних швів для з'єднання деталей в'язаного виробу. З'єднання петель лицьового полотна. З'єднання деталей виробу горизонтальним та вертикальним швами, кетельним швом</p>	<p>Учень:</p> <p><i>характеризує</i> особливості в'язання за схемою та з використанням викрійки, використовуючи усну мову; <i>визначає</i> щільність в'язання по горизонталі й вертикалі; <i>розраховує</i> кількість петель і рядів для в'язання деталей виробу; <i>вибирає</i> візерунок для в'язання, пряжу, спиці; <i>визначає</i> рапорт; <i>виготовляє</i> виріб із дотриманням безпечних прийомів праці; <i>називає</i> (словесно) види трикотажних швів для з'єднання деталей виробу; <i>виконує</i> з'єднувальні шви, що вивчаються; <i>підбирає</i> шов для з'єднання та з'єднує деталі виробу, що виготовляється</p>
<p>Тема 2.4. Оздоблення виробу. Догляд за виробом</p> <p>Сучасні напрями оздоблення в'язаних</p>	<p>Учень:</p> <p><i>характеризує</i> сучасні напрями оздоблення в'язаних виробів,</p>

<p>виробів. Види оздоблень в'язаних виробів. Підбір оздоблення для виготовленого виробу. Оздоблення виробу. Остаточна обробка в'язаного виробу. Догляд за в'язаним виробом (прання, сушіння). Особливості волого-теплової обробки (ВТО) в'язаних виробів</p>	<p>використовуючи усну мову; <i>підбирає</i> вид оздоблення та <i>оздоблює</i> в'язаний виріб; <i>виконує</i> остаточну обробку в'язаного виробу; <i>називає</i> (усно та жестами) особливості виконання ВТО в'язаного виробу; <i>виконує</i> ВТО; <i>усуває</i> виявлені недоліки</p>
--	--

Ознайомлення з професіями: в'язальниця спицями

Орієнтовний перелік об'єктів праці: прихватка, серветка, сувенір, дитяча іграшка, сумочка для мобільного телефона, шкарпетки, рукавиці, сумка, гаманець, шарф, головний убір, одяг тощо

Розділ 3. Основи техніки, технологій і проектування

<p>Тема 3.1. Автоматизація, комп'ютеризація та роботизація сучасних технологічних процесів Автоматизація та роботизація технологічних процесів. Застосування автоматичних пристроїв на виробництві та в побуті. Використання комп'ютерної техніки в сучасних технологічних процесах</p>	<p>Учень: <i>наводить</i> приклади автоматизації, комп'ютеризації та роботизації технологічних процесів, використовуючи усну мову; <i>обґрунтовує</i> застосування автоматичних пристроїв на виробництві та в побуті, використовуючи усну мову</p>
--	---

<p>Тема 3.2. Основи проектної діяльності Основи біоніки в проектуванні. Значення моделей і макетів у проектуванні. Аналіз та оцінювання результатів проектної діяльності (за варіативним модулем)</p>	<p>Учень: <i>називає</i> (словесно) основні елементи біоніки; <i>характеризує</i> значення моделей і макетів у проектуванні, використовуючи усну мову; <i>обґрунтовує</i> необхідність аналізу та оцінювання результатів проектної діяльності, використовуючи усну мову</p>
--	--

Розділ 4. Технологія побутової діяльності

<p>Тема 4.1. Мистецтво макіяжу Із історії макіяжу. Макіяж як корекція форми та рис обличчя. Види макіяжу. Засоби для макіяжу. Правила добору й</p>	<p>Учень: <i>характеризує</i> макіяж як засіб корекції форми й рис обличчя; <i>прикрашання</i> обличчя в підлітковому та юнацькому віці,</p>
---	---

<p>нанесення макіяжу. Окуляри як елемент оздоблення обличчя. Корекція рис обличчя окулярами</p>	<p>використовуючи усну мову; <i>називає</i> (словесно) основні форми обличчя; види макіяжу; <i>добирає</i> засоби для макіяжу власного обличчя; <i>корегує</i> за допомогою макіяжу риси обличчя; <i>добирає</i> оправу окулярів з урахуванням форми обличчя</p>
---	--

Блок 2. Технологія виготовлення комплексного виробу (хлопці)

Тематичний план

Розділ і тема	Кількість годин
Обов'язкова для вивчення складова	64
<i>Розділ 1. Основи матеріалознавства</i>	(8)
Тема 1.1. Матеріали хімічного походження. Композиційні матеріали	8
<i>Розділ 2. Технологія виготовлення комплексного виробу</i>	(40)
Тема 2.1. Вибір комплексного виробу для виготовлення	3
Тема 2.2. Особливості розмічання заготовок із нетрадиційних матеріалів	6
Тема 2.3. Різання нетрадиційних матеріалів. Способи з'єднання деталей	13
Тема 2.4. Виготовлення комплексного виробу	18
<i>Розділ 3. Основи техніки, технологій і проектування</i>	(10)
Тема 3.1. Автоматизація, комп'ютеризація та роботизація сучасних технологічних процесів	5
Тема 3.2. Основи проектної діяльності	5
<i>Розділ 4. Технологія побутової діяльності</i>	(6)
Тема 4.1. Способи кріплення настінних предметів	6
Варіативна складова	38
Варіативний модуль	38
<i>Резерв часу</i>	3
Разом:	105

Програма

Зміст навчального матеріалу	Державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів
<i>Розділ 1. Основи матеріалознавства</i>	
<p>Тема 1.1. Матеріали хімічного походження. Композиційні матеріали</p> <p>Конструкційні неметалеві матеріали: пластмаса, органічне скло, поліетилен, пінопласт, полістирол тощо. Полімери і композити як основа розвитку технології створення нових конструкційних матеріалів. Вплив штучних (хімічних) матеріалів на здоров'я людини і навколишнє середовище. Поняття про маркування пластмас. Сучасні композиційні матеріали та їх використання. Властивості та будова композитів. Композити на основі деревини: ДВП, ДСП, OSB</p>	<p>Учень:</p> <p><i>називає</i> (словесно) види полімерів;</p> <p><i>наводить</i> (словесно) приклади виробів, які виготовлені з полімерів та композитів;</p> <p><i>пояснює</i> вплив штучних матеріалів на здоров'я людини і навколишнє середовище, використовуючи словесну мову;</p> <p><i>розрізняє</i> композиційні матеріали серед інших штучних матеріалів;</p> <p><i>називає</i> (словесно) властивості композитів;</p> <p><i>розрізняє</i> композити на основі деревини;</p> <p><i>вирізняє</i> шкідливі пластмаси за їх маркуванням</p>
<i>Розділ 2. Технологія виготовлення комплексних виробів</i>	
<p>Тема 2.1. Вибір комплексного виробу для виготовлення</p> <p>Поняття комплексного виробу. Ознайомлення з варіантами комплексних виробів. Вибір комплексного виробу для виготовлення. Використання деревини, металу та нетрадиційних матеріалів для виготовлення комплексного виробу. Визначення орієнтовної кількості матеріалів для виготовлення комплексного виробу</p>	<p>Учень:</p> <p><i>наводить</i> (словесно) приклади комплексних виробів;</p> <p><i>характеризує</i> поняття комплексного виробу, використовуючи усну мову;</p> <p><i>вибирає</i> конструкційні матеріали для виготовлення виробу;</p> <p><i>визначає</i> орієнтовну кількість матеріалів для виготовлення виробу</p>
<p>Тема 2.2. Особливості розмічання заготовок із нетрадиційних матеріалів</p>	<p>Учень:</p> <p><i>називає</i> (словесно) інструменти</p>

<p>Інструменти для розмічання: маркер, олівець, рисувалка, лінійка, кутник, циркуль.</p> <p>Особливості розмічальних робіт на заготовках із пластмаси, оргскла, пластика, композитів</p>	<p>для виконання розмічальних робіт на пластиках; <i>виконує</i> розмічання на нетрадиційних матеріалах</p>
<p>Тема 2.3. Різання нетрадиційних матеріалів. Способи з'єднання деталей</p> <p>Інструменти для різання пластиків та композитів: ножиці, різак, ножівка. Прийоми різання пластиків та композитів.</p> <p>Ознайомлення із способами з'єднання деталей із нетрадиційних матеріалів: склеюванням, з'єднання саморізами, гвинтами, заклепками. Виготовлення деталей виробу. Підготовка до з'єднання</p>	<p>Учень: <i>називає</i> (словесно) інструменти для різання пластиків та композитів; <i>виконує</i> різання пластиків та композитів; <i>характеризує</i> способи з'єднання деталей із пластиків, композитів, використовуючи усну мову <i>визначає</i> способи з'єднання деталей</p>
<p>Тема 2.4. Виготовлення комплексного виробу</p> <p>Виконання технологічних операцій, які необхідні для виготовлення комплексного виробу. Складання виробу з виготовлених деталей. Оздоблення виробу. Виявлення та усунення недоліків</p>	<p>Учень: <i>називає</i> (словесно) технологічні операції, необхідні для виготовлення комплексного виробу; <i>складає</i> послідовність виконання технологічних операцій; <i>виконує</i> технологічні операції з виготовлення деталей комплексного виробу; складальні операції; оздоблення виробу з дотриманням безпечних прийомів праці; <i>виявляє</i> та <i>усуває</i> недоліки (за необхідності);</p>
<p>Ознайомлення із професіями, характерними для виготовлення комплексного виробу</p>	
<p>Орієнтовний перелік можливих конструкційних матеріалів: деревина, деревинні матеріали, листовий метал, дріт, сортовий прокат, нетрадиційні матеріали тощо</p>	
<p>Орієнтовний перелік об'єктів праці: сувеніри, свічники, скриньки, флюгери, моделі літаків, автомобілів, кораблів, пристосування для роботи в навчальних майстернях тощо</p>	

Розділ 3. Основи техніки, технологій і проектування

Тема 3.1. Автоматизація, комп'ютеризація та роботизація сучасних технологічних процесів

Автоматизація та роботизація технологічних процесів.

Застосування автоматичних пристроїв на виробництві та в побуті.

Використання комп'ютерної техніки в сучасних технологічних процесах

Учень:

наводить (словесно) приклади автоматизації, комп'ютеризації та роботизації технологічних процесів;

обґрунтовує застосування автоматичних пристроїв на виробництві та в побуті, використовуючи усну мову

Тема 3.2. Основи проектної діяльності

Основи біоніки в проектуванні. Значення моделей і макетів у проектуванні. Аналіз та оцінювання результатів проектної діяльності (за варіативним модулем)

Учень:

називає (словесно) основні елементи біоніки;

характеризує значення моделей і макетів у проектуванні, використовуючи усну мову;

обґрунтовує необхідність аналізу та оцінювання результатів проектної діяльності, використовуючи усну мову

Розділ 4. Технологія побутової діяльності

Тема 4.1. Способи кріплення настінних предметів

Способи розміщення і кріплення предметів в інтер'єрі кімнати. Інструменти та пристосування для кріплення предметів.

Прилади для пошуку проводів електромережі.

Кріпильні вироби: шурупи, дюбелі, анкери

Учень:

називає (словесно) способи розміщення і кріплення предметів в інтер'єрі кімнати;

розрізняє інструменти та пристосування для отримання отворів; кріпильні вироби;

обирає спосіб кріплення настінних предметів;
відбирає кріпильні матеріали залежно від стінових матеріалів та ваги предметів;

обґрунтовує (словесно) необхідність дотримання прийомів безпечної праці

Спрямованість корекційно-розвиткової роботи

1. Формування аналізу виконаної роботи з використанням усних та письмових інструкцій.
2. Формування комунікативних умінь та навичок на матеріалах інструкцій, планів виконання виробів, схем, описів, під час технологічних процесів.
3. Вдосконалення навичок самостійного та колективного виконання робіт.
4. Розвиток та вдосконалення художньо – естетичних здібностей, фантазії, уміння творчо мислити та використовувати матеріали.
5. Формування вмінь та навичок встановлювати просторові, причинно – наслідкові зв'язки.
6. Розвиток конструктивного мислення, потреби поетапної реалізації творчого задуму.
7. Розвиток уявлення про оздоблення та декорування і його різновиди.
8. Формування уявлення про основи техніки, технологій та проектування.
9. Розвиток навичок визначати розміри виробів (знімати розміри виробів), добирати необхідний матеріал, робочі і вимірювальні інструменти.
10. Формування навичок обробки виробів та їх деталей за допомогою ручних інструментів і пристосувань.
11. Формування навичок обробки виробів та їх деталей за допомогою обладнання.
12. Формування уявлення про технологію побутової діяльності.
13. Навчання способам отримання та з'єднання деталей.
14. Вдосконалення навичок орієнтування у предметному світі.
15. Засвоєння правил техніки безпеки при користуванні електричними приладами.
16. Формування навичок використання різних предметів за функціональним призначенням та їх співвідношення.
17. Збагачення та засвоєння активного і пасивного термінологічного словника.
18. Формування здатності до аналізу та узагальнення кінцевого результату роботи на уроці.
19. Активізація емоційного розвитку.
20. Виховання позитивного ставлення до праці, елементів самостійності в процесі трудової діяльності.
21. Вдосконалення вмінь оцінювання якості виробу та усного звітування про виконану роботу.
22. Ознайомлення з різноманітними професіями.
23. Удосконалення вміння розуміти професійне мовлення співрозмовника та ставити запитання.

10 клас (хлопці та дівчата)
Блок 1. Технологія виготовлення виробів в етнічному стилі

Тематичний план

Назва розділів і тем	К-сть год.
Обов'язкова для вивчення складова	60
<i>Розділ 1. Основи матеріалознавства</i>	(8)
Тема 1.1. Конструкційні матеріали та їх властивості	8
<i>Розділ 2. Технологія виготовлення виробів у етнічному стилі</i>	(38)
Тема 2.1. Стилi інтер'єру та одягу. Етнічний стиль	10
Тема 2.2. Український етнічний стиль	6
Тема 2.3. Виготовлення виробів у етнічному стилі	22
<i>Розділ 3. Основи техніки, технологій і проектування</i>	(10)
Тема 3.1. Професійний план, структура і етапи його формування. Профконсультація	5
Тема 3.2. Проектування майбутньої професійної діяльності	5
<i>Розділ 4. Технологія побутової діяльності</i>	(4)
Тема 4.1. Технологія проектування власного стилю	4
Варіативна складова	42
Варіативний модуль	42
<i>Резерв часу</i>	3
Разом	105

Програма

Зміст навчального матеріалу	Державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учня
<i>Розділ 1. Основи матеріалознавства</i>	
<p>Тема 1.1. Конструкційні матеріали та їх властивості Особливості конструкційних матеріалів як один із чинників, що характеризує . Матеріали, які використовують для виготовлення виробів в етнічному стилі (метали, деревина, натуральне дерево, папір, текстильні матеріали, природний матеріал (лоза, солома, рогоза), фурнітура тощо та їх властивості. Сучасні конструкційні матеріали. Їх властивості, переваги та недоліки порівняно з традиційними. Економне використання матеріалів</p>	<p><i>Учень:</i> <i>аналізує</i> властивості конструкційних матеріалів як один із чинників, що характеризує етнічний стиль; <i>називає</i> (словесно) матеріали, які використовують для виготовлення виробів у етнічному стилі; <i>називає</i> (словесно) сучасні конструкційні матеріали; <i>досліджує</i> властивості матеріалів; <i>характеризує</i> властивості сучасних конструкційних матеріалів, використовуючи усну мову; <i>обґрунтовує</i> (словесно) необхідність економного використання матеріалів</p>
<i>Розділ 2. Технологія виготовлення виробів у етнічному стилі</i>	
<p>Тема 2.1. Стилi інтер'єру та одягу. Етнічний стиль Із історії стилів інтер'єру приміщень (історичний, сучасний, етнічний). Поняття етнічного стилю. Відображення культурних і історичних особливостей нації або території в елементах декору, одязі. Характеристика етнічних стилів оформлення інтер'єру (кантрі, англійський, американський, прованс, індійський, японський тощо). Із історії стилів одягу (етнічний, «американський підліток»), кантрі,</p>	<p><i>Учень:</i> <i>називає</i> (словесно) та <i>розрізняє</i> стилі інтер'єрів, одягу; <i>характеризує</i> етнічний стиль, використовуючи усну мову; <i>обґрунтовує</i> поєднання мотивів різних етнічних стилів, використовуючи усну мову</p>

<p>сафарі). Види етнічних стилів одягу (грецький, єгипетський, африканський, індійський, східний, японський), їх особливості. Поєднання мотивів різних етнічних стилів</p>	
<p>Тема. 2.2. Український етнічний стиль Із історії виникнення українського етнічного стилю. Національний костюм. Регіональні ознаки українського етнічного стилю одягу: силует, об'ємна форма, матеріали, пов'язування, носіння, колористика, декоративно-орнаментальне вирішення та опорядження. Акcesуари та прикраси в українському етнічному стилі. Український етнічний стиль інтер'єру, його ознаки та особливості. Види українських етнічних виробів (вишиванки, рушники, взуття, керамічний посуд, скатертини, килими, гобелени, предмети декору інтер'єру, акcesуари, прикраси, сувеніри)</p>	<p><i>Учень:</i> <i>розпізнає</i> національні костюми; <i>характеризує</i> український національний костюм, використовуючи усну мову; <i>називає</i> (словесно) ознаки українського етнічного стилю одягу, інтер'єру; <i>характеризує</i> (словесно) види українських етнічних виробів, їх використання</p>
<p>Тема 2.3. Виготовлення виробів у етнічному стилі Вибір етнічного стилю та виробу для виготовлення. Конструювання виробу. Добір конструкційних матеріалів для його виготовлення та оздоблення. Види оздоблення в українському етнічному стилі. Інструменти та обладнання. Послідовність виготовлення</p>	<p><i>Учень:</i> <i>вибирає</i> та <i>обґрунтовує</i> етнічний стиль та виріб для виготовлення,; інструменти та пристосування для роботи, використовуючи усну мову; <i>обґрунтовує</i> добір конструкційних матеріалів залежно від призначення виробу; виду оздоблення, використовуючи усну мову; <i>визначає</i> технологічну послідовність виготовлення та оздоблення виробу;</p>

<p>виробу. Виготовлення виробу. Способи з'єднання деталей виробу. З'єднання деталей виробу. Оздоблення виробу. Контроль якості виробу. Догляд за виготовленими виробами</p>	<p><i>виготовляє</i> виріб із дотриманням безпечних прийомів праці <i>характеризує</i> види оздоблення виробів в етнічному стилі, використовуючи усну мову; <i>добирає</i> та <i>обґрунтовує</i> вид оздоблення виробу, використовуючи усну мову; <i>оздоблює</i> виріб; <i>здійснює</i> контроль якості виготовленого виробу</p>
---	---

Ознайомлення з професіями: мистецтвознавця, дизайнера (одягу, аксесуарів, прикрас, інтер'єру).

Орієнтовний перелік об'єктів праці: прикраси (намисто, гердан, браслет, обруч, сережки тощо); ляльки (інтер'єрні, мотанки з текстильних матеріалів, трави, в національному костюмі тощо); предмети інтер'єру; магніт на холодильник; фігурки тварин, птахів; гребінець, шпилька для волосся; декоративні писанки; кухонні дошки; сумка; еко-торбинки; обкладинки на паспорт; декоративні тарілки; скриньки, косметички, футляри для окулярів, мобільних телефонів; краватка, метелик-бабочка; хустка; прихватка, серветка, сувенір, дитяча іграшка, сумочка для мобільного телефона, шкарпетки, рукавиці, гаманець, шалик, головний убір, одяг тощо

Розділ 3. Основи техніки, технологій і проектування

<p>Тема 3.1. Професійний план. Профконсультація Професійний план, структура й етапи його формування. Профконсультація: довідково-інформаційна, медична, діагностична, коригуюча. Умови оптимального вибору професії</p>	<p>Учень: <i>обґрунтовує</i> необхідність складання професійного плану, використовуючи усну мову; <i>називає</i> (словесно) структурні компоненти професійного плану; умови, які необхідні для оптимального вибору професії</p>
<p>Тема 3.2. Проектування майбутньої професійної діяльності Професії у різних галузях людської діяльності. Збір інформації про різні професії. Мотиви вибору професії: інтерес, обов'язок, самооцінка професійної придатності. Типи професій.</p>	<p>Учень: <i>обґрунтовує</i> необхідність проектування майбутньої професійної діяльності, використовуючи усну мову; <i>називає</i> (словесно) структурні компоненти професійного плану; умови, які необхідні для оптимального вибору професії</p>

Тестування для виявлення схильності до певного типу професій.	
<i>Розділ 4. Технологія побутової діяльності</i>	
<p>Тема 4.1. Технологія проектування власного стилю</p> <p>Стилі в одязі. Врахування особливостей фігури при виборі власного стилю.</p> <p>Види одягу та його вибір (шкільний одяг, робочий, спортивний, святковий, для урочистих подій тощо). Дрес-код. Краватки, їх види. Вибір краваток. Способи зав'язування краваток</p>	<p><i>Учень:</i></p> <p><i>характеризує</i> складові, що впливають на вибір власного стилю, використовуючи усну мову;</p> <p><i>визначає</i> (словесно) особливості своєї фігури;</p> <p><i>застосовує</i> способи зав'язування краваток;</p> <p><i>називає</i> (словесно) вимоги до одягу відповідно до типу закладу, який відвідується;</p> <p><i>добирає і обґрунтовує</i> власний стиль в одязі, використовуючи усну мову;</p> <p><i>здійснює</i> пошук моделей-аналогів обраного стилю;</p> <p><i>виявляє</i> найкращі ознаки в кожному зразку;</p> <p><i>застосовує</i> методи проектування;</p> <p><i>розробляє</i> графічне зображення власного стилю;</p> <p><i>презентує</i> спроектований власний стиль в одязі</p>
<i>Ознайомлення з професіями:</i> стиліст, модельєр-конструктор одягу тощо	

Спрямованість корекційно-розвиткової роботи

1. Формування уявлення про конструкційні матеріали.
2. Формування аналізу виконаної роботи з використанням усних та письмових інструкцій.
3. Формування комунікативних умінь та навичок на матеріалах інструкцій, планів виконання виробів, схем, описів, під час технологічних процесів.
4. Вдосконалення навичок самостійного та колективного виконання робіт.
5. Формування та удосконалення конструкторських здібностей і навичок.
6. Розвиток та вдосконалення художньо – естетичних здібностей, фантазії, уміння творчо мислити та використовувати матеріали.
7. Робота над формуванням навичок виготовлення виробів із конструкційних матеріалів через їх співвідношення з технологічною документацією.
8. Формування вмінь та навичок встановлювати просторові, причинно – наслідкові зв'язки.
9. Розвиток конструктивного мислення, потреби поетапної реалізації творчого задуму.
10. Розвиток уявлення про оздоблення та декорування і його різновиди.
11. Формування уявлення про основи техніки, технологій та проектування.
12. Формування уявлення про технологію побутової діяльності.
13. Вдосконалення навичок орієнтування у предметному світі.
14. Засвоєння правил техніки безпеки при користуванні електричними приладами.
15. Формування навичок використання різних предметів за функціональним призначенням та їх співвідношення.
16. Збагачення та засвоєння активного та пасивного термінологічного словника.
17. Формування здатності до аналізу та узагальнення кінцевого результату роботи на уроці.
18. Активізація емоційного розвитку.
19. Виховання позитивного ставлення до праці, елементів самостійності в процесі трудової діяльності.
20. Вдосконалення вмінь оцінювання якості виробу та усного звітування про виконану роботу.
21. Ознайомлення з різноманітними професіями.
22. Удосконалення вміння розуміти професійне мовлення співрозмовника та ставити запитання.